

Ścieżka Wiedzy/ skrytka 5

Hypatia Cunitia

Między VI a V wiekiem n.e. w Aleksandrii żyła Hypatia, córka Teona, matematyka, astronoma i filozofa. Ona sama również była matematyczką, astronomką i filozofką oraz nauczycielką i działaczką, osobą niezwykle szanowaną w Aleksandrii.

W Byczynie zaś, w latach czterdziestych XVIIw. zamieszkała z mężem pewna wybitna i podobna Hypatii kobieta: ewangeliczka, erudytką znającą siedem języków, poetka, malarka, multi-instrumentalistka, a przede wszystkim astronomka i matematyczka, parająca się również medycyną. Jej osiągnięcia z zakresu astronomii zapewniły jej akademicką renomę w XVII wieku, miejsce w leksykonach i encyklopediach, tytuł „Drugiej Hypatii” oraz „Śląskiej Ateny”, nazwę jednego z kraterów na Wenus od jej imienia oraz, w roku 2013, miejsce na nowojorskiej wystawie „Extraordinary Women in Science & Math: Four Centuries of Achievement” („Kobiety Niezwykłe w Naukach Ścisłych: Cztery Wieki Osiągnięć”) zorganizowanej w Grolier Club.

Była to Maria Cunitz (*Cunicia, Cunitzin, Kunic, Cunitiae, Kunicia, Kunicka*), która mieszkała wraz z mężem, Eliasem Krätschmairem von Löwen w jednym z domów na byczyńskim rynku, posiadającym również aptekę - dlatego znajdujesz się teraz na byczyńskim rynku przy dzisiejszej aptece.

Ducha pionierskiej badaczki nie złamała u Marii ani dwukrotna potrzeba ucieczki przed prześladowaniami religijnymi (raz ze Świdnicy do Byczyny, drugi raz z Byczyny do Polski, do klasztoru cysterskiego w Łubnicach), ani utrata wszystkich notatek i wyników prac oraz przyrządów astronomicznych i aparatury farmaceutycznej męża w wielkim pożarze 1655, ani również śmierć jej męża Eliasa w roku 1661. Maria zmarła w Byczynie trzy lata później, pochowana została najprawdopodobniej również w Byczynie – wtedy jej grób znajduje się pośród przebadanych podczas badań archeologicznych prowadzonych w Byczynie. Więcej o byczyńskich nekropoliach przeczytasz na Ścieżce Ducha.